

Vírusová hepatitída (žltáčka) typu A

Hepatitída typu A – označovaná aj ako „**choroba špinavých rúk**“, je prenosné ochorenie, ktorého pôvodcom je vírus hepatitídy A. Zdrojom nákazy je infikovaný človek v infekčnom štádiu ochorenia, kontaminovaná voda a potraviny. Najčastejšie sa prenáša priamym kontaktom – špinavými rukami, pri nedodržaní zásad osobnej hygieny (nedostatočné umývanie rúk po toalete, pred jedlom), tesným kontaktom (hlavne v rodinách, detských kolektívoch) alebo nepriamo – prostredníctvom kontaminovanej vody či potravín. Vírus je značne odolný voči vplyvom vonkajšieho prostredia.

Ochorenie u človeka spôsobuje vírusový zápal pečene. Zo začiatku **príznaky pripomínajú chrípku a gastrointestinálne ťažkosti, spojené s bolesťou brucha, kĺbov, nechutenstvom, nevoľnosťou, únavou, zvýšenou teplotou**, neskôr býva prítomný aj **tmavý moč**, prípadne **svetlá stolica alebo hnačka**. Objaviť sa môže aj **žlté sfarbenie očí a kože**. Prvé príznaky sa môžu objaviť až mesiac po tom, čo sa človek infikoval vírusom hepatitídy A. **Inkubačná doba** (čas od vniknutia vírusu do organizmu, až po objavenie sa prvých príznakov) **je v tomto prípade v rozmedzí 15 – 50 dní**. Priebeh je väčšinou mierny, u detí môže v niektorých prípadoch infekcia prebiehať bez viditeľných príznakov. Závažnosť ochorenia stúpa s vekom. Napriek tomu, nie je prechod do chronického štádia.

Ako sa chrániť pred žltáčkou typu A?

Preventívne opatrenia v súvislosti s hepatitídou A pozostávajú v dodržiavaní hygienických opatrení. **Významnú úlohu zohráva hygiena rúk**, dôsledne si umývajte ruky po použití toalety, pred jedlom, po príchode domov a pod. Dbieť na čistotu svojich rúk je veľmi dôležité, pretože prenos infekcie je možný už aj v období pred príznakmi ochorenia. Rovnako sa odporúča zamerať

sa na predmety, s ktorými prichádzate priamo do kontaktu (kľučky, vodovodné batérie, splachovacie zariadenia WC) a pravidelne ich dezinfikovať. Ďalej sa uplatňujú faktory, ktoré pôsobia preventívne, a to vysoký hygienický štandard bývania, hromadné zásobovanie obyvateľstva nezávadnou pitnou vodou z kontrolovaných vodovodov, zabezpečenie kanalizácie.

Na prevenciu hepatitídy A je **k dispozícii aj bezpečná a účinná vakcína, očkovanie je účinným prostriedkom pred ochorením**. Očkovanie proti vírusovej hepatitíde A sa odporúča osobám, ktoré pracujú v potravinárstve, osobám pred plánovanou cestou do krajín s nízkou hygienickou úrovňou a vysokou cirkuláciou vírusu v populácii, deťom vo veku dvoch rokov žijúcich v miestach s nízkym sociálno-hygienickým štandardom a pod. Po podaní očkovacej látky do tela nastupuje ochrana za 2-3 týždne. (O schéme očkovania sa poraďte so svojim ošetrojúcim lekárom).

V prípade akýchkoľvek otázok, alebo ďalších informácií kontaktujte oddelenie epidemiológie na Regionálnom úrade verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci na tel. č.:

- 041/4302660,
- 041/4302661,
- 041/4302662.

(Zdroj: www.uvzsr.sk, www.who.int, Strehárová A a kol.: Aktuálne kapitoly z infektológie, ISBN 978-80-8082-108-1)

Pripravilo: Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Čadci